

1) kontext

- fáze v Plat. myšlení těsně před položením si základ. otázky po ARCHÉ /v Parm/
- POL řeší poslední úskalí před tím - důvodem POL. je "abychom se stávali ve všem dialektičtějšími" (285 d)
- předchodí SOF nás dle metafory o jeskyni seznamuje jen s TA ONTA (pozemským světem věcí)
- POL má (W:) ukázat nebeský svět vně jeskyně /ten je v bezprostřed. souladu se "sluncem" - ARCHÉ/
- POL nás má obeznámit s "nočními nebes. tělesy, hvězdami a měsícem

- úměra

politici / státník / filosof	hvězdy / měsíc / slunce
------------------------------	-------------------------

2) struktura

- forma: POL je jeden z nejvolněj. dialogů; není tu přímá myšlen. cesta
- W: POL je jako tajemný obraz, jehož tvary vyvstávají postupně
- jednoznač. struktura však u OMFALU /střední části/

zač. - probuzení HYPAR ze snění ONAR (277 a)

- končí obratem k otázce po konstituci obce (TROPOS TÉS ARCHÉS TÉS POLEÓS) 291 a

střed. - 283 b 1 - 287 a - metodlo.-teoret. úvahy (o METRÉTIKÉ a DIALEKTIKÉ TECHNÉ)

- střed tohoto středu = i střed cel. dialogu! (27 str. po zač.- 27 před koncem)

- 284 d (2) - centrální pojem - AUTO TAKRIBES

I. část (dial.) si odpovídá strukturně s III. částí

I. - hledá a předběžně popisuje → III. odpovídá (na základě analýz ve II.) na otázku, co je EIDOS stát. umění

III A odpovídá I B; III B odpovídá I A

I A je biologicko-racionální → cesta vzhůru k I B (teologicko-mytické tážení)

I. je ONAR (snění) - přechod k HYPAR (probuzení) II. (omfalu)

Od středu omfalu (284 d (2), AUTO TAKRIBES) cesta se obrací dolů až ke III B

- struktura tu tedy je, přesto i tak dialog spleťtý, mnohvrstevnatý

3) řešené problémy, látka

POLITIKOS ANĚR 1. muž patřící k polis (x XENIKOS ANÉR)

2. muž zabývající se veřejností (x OIKEIOS ANĚR) - toto Plat. na mysli

- PA je soukromá osoba zajm. se věcmi veřejnými / politik z povolání (sofista) (opět na mysli to druhé)
- HO POLITIKOS - subs. vymyšlené Platónem, aby odlišil toto povolání od všech ostatních (Č má "státník")
- státník - jediná ideál. podoba mimo sféru mnoha politiků
 - má TECHNÉ či EPISTÉMÉ, Plat. zkoumá stát's TECHNÉ - POLITIKÉ či BASILIKÉ TECHNÉ
- Menon: areté vládnout nechápána jako naučitelná, je vyšším nadáním, THEIA MOIRA božským údělem
- ovšem v POL. je to inspirovaný druh metodického postupu - THEIA TECHNÉ
- to je "parmenidovské" pojetí EPISTÉMÉ jako EPI HISTÉMI - "stát nad věcmi" (KRAT)
- zač. POL - EPISTÉMÉ chápána jako GNÓSTIKÉ, EPITAKTIKÉ, ARCHITEKTONIKÉ - ne tvůrčí, ale řídicí činností svobodného ducha "stojícího nad věcmi"

- **zkoumání I A** - EPIST. diaretický analyz. až k ATOMON EIDOS nějaké ANTHRÓPONOMIKÉ - **lidské pastvy**

- státník = pastýř nevybavených a neopeřených dvojnožců (x pasákoví vepři - nevyb. a neop. 4nožci)

- Plat. s tím nespokojen → nový počátek (EX ALLÉS ARCHÉS, 268 d 5)

- **zkoumání I B** - radikál. navázání - ale ne diaretický, ale složit. **mýtem** (výjimka u pozd. Plat. vzhůru)

- bůh pečoval o lidi kdysi sám (EPIMELEIA) - ale teď ponechání sobě a péči o sebe (274 d) → proto třeba státník

- znakem boží vlády (dobrého panování) - "dobrovolnost" (276 d-e) → protikladem státníka despota, tyran

- zde HYPAR (probuzení) - Plat. staví proti rozumu i mýtu ducha, NÚS (ten tu vystupuje z jeskyně)

- zkoumání nyní není biologicko-racionální nebo teologické, ale čistě filosofické

- to se demonstruje ve zbytku POL. jako **idea nepodmíněného** (ANYPOTHETON) a **svobody** -
- státník nebude dále hledán jako vládce, ale pomocník (HYPÉRETÉS) "boží"
- nepodmíněnost → pravý státník povýšen ve sféře podmín. svobody nad NOMOI obce
- dříve lidé odkázání na boha, nyní společnost na "vůdčího ducha" (HO HÉGEMÓN NÚS, ze Zákonů 631 d 5)
- jeho zástupcem na zemi ideál. myšlený státník, vznešený, ční jako THEOS EX ANTHRÓPÓN (303 b 4)
- **NOMOI** (Plat) - 1. psané (SYNGRAMMATA, 299 e 4)
2. nepsané (obec. lidství)
- kvůli dosažení nejlepší celkovosti může státník použít jakýkoli prostředek, také zabíjení a vyhánění z obce (293 d)
- má nepodmíněně pravdivou TECHNÉ → je **neomylný** (násilí omlučeno metaforou dobrého lékaře, slouží dobru)
- politici nežijící ve svobodě ducha (jako státník), ale pod zákonem, dobří, pokud zákon poslouchají, špatní ne